

15.06.2015

Ryj/2

§ 638

Lausunto sisäministeriölle poliisilain mukaisen liikkumis- ja oleskelurajoituksen asettamisesta Vallisaareen

HEL 2015-005518 T 09 00 00

Lausunto

Helsingin kaupunki puolsi Metsähallituksen esittämän liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen perustamista seuraavin täydennyksin:

- Vallisaarella sijaitsevat lammikot ovat turvallisuussyistä uinti- ja sukelluskiellossa.
- Vallisaaren rantavesien sukelluskieltovyöhykettä ei pureta.
- Suunniteltua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen sisälle jäävää kulkureittiä Aleksanterin patterin tasalta Reimarisaaressa ei vielä tässä vaiheessa avata vapaasti yleisölle; vierailut tehdään turvallisuussyistä opastettuina tai Metsähallituksen erityisluvalla.
- Vallisaarella ei tässä vaiheessa sallita telttailua.
- Tulenteko ohjataan ennalta suunniteltuihin paikkoihin.
- Vallisaarella on turvallisuusasioihin ja liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen valvontaan perehdytettyä henkilöstöä 24/7.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Sisäministeriön lausuntopyyntö](#)
- 2 [Metsähallituksen hakemus](#)
- 3 [Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto](#)
- 4 [Liikuntaviraston lausunto](#)
- 5 [Ympäristökeskuksen lausunto](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

15.06.2015

Ryj/2

Sisäministeriö/Hirttiö

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Sisäministeriö/kirjaamo

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Sisäministeriö on varannut 4.5.2015 päivätyllä lausuntopyynnöllä Helsingin kaupungille tilaisuuden lausua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen asettamisesta Vallisaareen 18.5.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 18.6.2015 saakka.

Metsähallitus on jättänyt 1.12.2014 Sisäministeriölle hakemuksen/esityksen poliisilain 9 luvun 8 §:n mukaisen liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen asettamisesta Vallisaareen.

Sisäministeriön kirje on liitteenä 1 ja Metsähallituksen esitys on liitteenä 2.

Vallisaaren avaaminen yleisölle

Helsingin edustalla Suomenlinnan itäpuolella sijaitsevat Vallisaari, Kuninkaansaari ja Pukkisaari avautuvat yleisölle 1.1.2016 lukien Puolustusvoimien toiminnan ja vuokra-ajan päättyessä.

Puolustusvoimien käytön päättyminen päättää myös saaria koskevan yleisen maihinnousukiellon. Saarten maa-alueet, rakenteet ja rakennukset ovat jatkossa Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa.

Metsähallitus esittää hakemuksessaan, että hakemuksen karttaliitteessä olevalle alueelle asetettaisiin kohteesta yleisölle aiheutuvan vaaran ja yleisen vaarallisuuden, alueen kartoittamattomuuden sekä meneillään olevan muinaismuistoja koskevan keskeneräisen selvitys- ja suunnittelutyön vuoksi poliisilain 52 §:n nojalla liikkumis- ja oleskelurajoitusalue.

Vallisaareen avataan aluksi yksi turvallinen ja hyvin opastettu reitti. Vaarallisin osa Vallisaaren eteläkärjessä esitetään oleskelurajoitusalueeksi. Rajausalueen rajauksia on Metsähallituksen mukaan tarkoituksenmukaista tarkastella uudelleen, mikäli

15.06.2015

Ryj/2

turvallisuustilanne paranisi, jolloin uusia alueita voidaan vapauttaa yleisökäyttöön.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, liikuntaviraston, pelastuslaitoksen ja ympäristökeskuksen lausunnot (kiinteistöviraston lausuntoa ei ole päätöshistoriassa). Virastot puoltavat liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen asettamista kuitenkin siten, että pelastuslaitoksen lausunnossa puolletaan oleskelurajoitusalueen asettamista seuraavin täydennyksin:

- Vallisaarella sijaitsevat lammikot ovat turvallisuussyistä uinti- ja sukelluskiellassa.
- Vallisaaren rantavesien sukelluskieltovyöhykettä ei pureta.
- Suunniteltua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen sisälle jäävää kulkureittiä Aleksanterin patterin tasalta Reimarisaaaren tasalle ei vielä tässä vaiheessa avata vapaasti yleisölle; vierailut tehdään turvallisuussyistä opastettuina tai Metsähallituksen erityisluvalla.
- Vallisaarella ei tässä vaiheessa sallita telttailua.
- Tulenteko ohjataan ennalta suunniteltuihin paikkoihin.
- Vallisaarella on turvallisuusasioihin ja liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen valvontaan perehdytettyä henkilöstöä 24/7.

Pelastuslaitoksen lausunnossa asiasta todetaan mm. seuraavaa:

' Metsähallitus on aloittanut vuonna 2013 työt saarten avaamiseksi yleisölle. Saarten kaavoitus ja suunnittelu ovat vielä kesken. Toukokuussa 2016 aloitetaan Kauppatorilta käsin vakiovuoroinen yhteysalusliikenne, minkä lisäksi Vallisaareen on suunniteltu satamapaikat noin 50 huviveneelle. Metsähallituksen mukaan ensimmäisen kesän kävijämääräksi on arvioitu ainakin 50 000 henkilöä.

Pitkäaikainen, 1500 -luvulla alkanut saarten sotilaallinen käyttö ja linnoittaminen on tuonut mukanaan vaaratekijöitä, joita yleisön ei ole etukäteen mahdollista tunnistaa. Saarille on rakennettu mm. linnoitusmuureja, varastoja, kellareita ja tuuletuskuiluja, joista osa on sortumavaarassa.

Vallisaarella tapahtui vuonna 1937 lataamon räjähdys, jonka seurauksena räjähtävää materiaalia on sinkoutunut Vallisaaren alueelle sekä ympäröivälle merialueelle. Puolustusvoimien Pääesikunnan

15.06.2015

Ryj/2

Operatiivisen osaston lausunnossa 21.1.2015 on mainittu, että Vallisaaren alueraivaus on suoritettu 2007 - 2011.

Alueraivauksesta laaditun loppuraportin mukaan saari on räjähteiden osalta turvallinen liikkua, ajoneuvolla liikkuminen on turvallista teillä ja urilla.

Kantojen poistaminen ja kaikenlainen maapohjan kaivaminen on kuitenkin jatkossakin suoritettava puolustusvoimien raivaamishenkilöstön valvonnassa. Maan pinnan alle hautautuneet ammuksiset aiheuttavat haasteen mahdollisen maastopalon sattuessa.

Vallisaaresta ja sen rantavesistä on edelleen löydettävissä räjähteitä. Tämä on otettava huomioon alueen valvonnassa, jotta "sotamuistojen" etsimisen ja keräämisen sekä luvattomien tulentekopaikkojen syntyminen mahdollisuudet saadaan minimoiduksi.

Toistaiseksi kartoittamattomien turvallisuusriskien, putoamisvaaran, sortumisvaaran, Vallisaaren lampien pohjalle dumpattujen romujen ja alueelle levinneiden räjähteiden vuoksi Metsähallituksen esittämä liikkumis- ja oleskelurajoitusalue täydennettynä telttailu-, uinti-, sukellus- ja tulentekorajoituksilla sekä 24/7 valvonnalla on hyvin perusteltavissa.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja puoltaa Vallisaaren liikkumis- ja oleskelurajoitusten asettamista pelastuslaitoksen esittämin täydennyksin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- [Sisäministeriön lausuntopyyntö](#)
- [Metsähallituksen hakemus](#)
- [Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto](#)
- [Liikuntaviraston lausunto](#)
- [Ympäristökeskuksen lausunto](#)

Otteet

Ote
Sisäministeriö/Hirttiö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai

15.06.2015

Ryj/2

Sisäministeriö/kirjaamo

täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Pelastuslaitos

Päätöshistoria

[Pelastuslaitos Pelastuskomentaja 02.06.2015 § 97](#)

HEL 2015-005518 T 09 00 00

SM 1526843 00.91.05.00 SM Dno 2014 1557

Päätös

Pelastuslaitos puoltaa Metsähallituksen esittämän liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen perustamista seuraavin täydennyksin:

Vallisaaressa sijaitsevat lammikot ovat turvallisuussyistä uinti- ja sukelluskiellossa.

Vallisaaren rantavesien sukelluskieltovyöhykettä ei pureta.

Suunniteltua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen sisälle jäävää kulkureittiä Aleksanterin patterin tasalta Reimarisaaressa ei vielä tässä vaiheessa avata vapaasti yleisölle; vierailut tehdään turvallisuussyistä opastettuina tai Metsähallituksen erityisluvalla.

Vallisaaressa ei tässä vaiheessa sallita telttailua.

Tulenteko ohjataan ennalta suunniteltuihin paikkoihin.

Vallisaaressa on turvallisuusasioihin ja liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen valvontaan perehdytettyä henkilöstöä 24/7.

Päätöksen perustelut

Metsähallitus on jättänyt 1.12.2014 Sisäministeriön poliisiosastolle hakemuksen/esityksen poliisilain 9 luvun 8§:n mukaisen liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen asettamisesta Vallisaareen.

Sisäministeriö on 4.5.2015 päivätyllä lausuntopyynnöllä varannut Helsingin kaupungille tilaisuuden lausua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen asettamisesta Vallisaareen.

Helsingin edustalla Suomenlinnan itäpuolella sijaitsevat Vallisaari, Kuninkaansaari ja Pukkisaari avautuvat yleisölle 1.1.2016 lukien Puolustusvoimien toiminnan ja vuokra-ajan päättyessä. Puolustusvoimien käytön päättyminen päättää myös saaria koskevan yleisen maihinnousukiellon. Saarten maa-alueet, rakenteet ja rakennukset ovat jatkossa Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnassa.

Metsähallitus on aloittanut vuonna 2013 työt saarten avaamiseksi yleisölle. Saarten kaavoitus ja suunnittelu ovat vielä kesken. Toukokuussa 2016 aloitetaan Kauppatorilta käsin vakiovuoroinen yhteysalusliikenne, minkä lisäksi Vallisaareen on suunniteltu satamapaikat noin 50 huviveneelle. Metsähallituksen mukaan ensimmäisen kesän kävijämääräksi on arvioitu ainakin 50 000 henkilöä.

Pitkäaikainen, 1500 -luvulla alkanut saarten sotilaallinen käyttö ja linnoittaminen on tuonut mukanaan vaaratekijöitä, joita yleisön ei ole etukäteen mahdollista tunnistaa. Saarille on rakennettu mm. linnoitusmuureja, varastoja, kellareita ja tuuletuskuiluja, joista osa on sortumavaarassa.

Vallisaareessa tapahtui vuonna 1937 lataamon räjähdys, jonka seurauksena räjähtävää materiaalia on sinkoutunut Vallisaaren alueelle sekä ympäröivälle merialueelle. Puolustusvoimien Pääesikunnan Operatiivisen osaston lausunnossa 21.1.2015 on mainittu, että Vallisaaren alueraivaus on suoritettu 2007-2011.

Alueraivauksesta laaditun loppuraportin mukaan saari on räjähteiden osalta turvallinen liikkua, ajoneuvolla liikkuminen on turvallista teillä ja urilla.

Kantojen poistaminen ja kaikenlainen maapohjan kaivaminen on kuitenkin jatkossakin suoritettava puolustusvoimien raivaamishenkilöstön valvonnassa. Maan pinnan alle hautautuneet ammuksiset aiheuttavat haasteen mahdollisen maastopalon sattuessa.

Vallisaaresta ja sen rantavesistä on edelleen löydettävissä räjähteitä. Tämä on otettava huomioon alueen valvonnassa, jotta "sotamuistojen" etsimisen ja keräämisen sekä luvattomien tulentekopaikkojen syntymisen mahdollisuudet saadaan minimoiduksi.

Toistaiseksi kartoittamattomien turvallisuusriskien, putoamisvaaran, sortumisvaaran, Vallisaaren lampien pohjalle dumpattujen romujen ja alueelle levinneiden räjähteiden vuoksi Metsähallituksen esittämä liikkumis- ja oleskelurajoitusalue täydennettynä telttailu-, uinti-,

15.06.2015

Ryj/2

---

sukellus- ja tulentekorajoituksilla sekä 24/7 valvonnalla on hyvin perusteltavissa.

Lisätiedot

Markku Holopainen, palomestari, puhelin: 310 30224
markku.holopainen(a)hel.fi